

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 5

Oktober 1968

4. årgang

Hva er det å være kristen?

Av Gudmund Hjorthaug

Dette spørsmålet er et aktuelt spørsmål. Langt flere enn vi tror grunnner på dette spørsmålet i sitt hjerte og søker etter svar. Men like aktuelt som spørsmålet er, like vanskelig er det å finne det rette svar og vanskelig å holde fast på for oss som engang fant det. Begynner vi nemlig å lytte til hva menneskene svarer, da vil vi snart føres vill. For det gies så mange forskjellige svar.

Noen svarer ganske enkelt at kristne det er vi vel alle, som bor i et kristent land og er opplært i kristen tro. Andre tar det mer alvorlig og sier at kristne må vel de være, som tar livet alvorlig og prøver å leve etter Bibel og barnefærd. Etter andre vil si at kristne er vel de som går i kirke og bedehus, de som bekjenner seg som personlige kristne og har omvent seg fra en verdslig til en kristen livsførsel — o.s.v.

Hva ville så du svare på dette spørsmålet? Alt det som er nevnt ovenfor kan nok høre med til det å være en kristen. Men Bibelen viser at vi kan ha alt dette, og alikevel mangle det egentlige, det som gjør oss til samme kristne. Se Matt. 7, 22—23, så vil du se det.

Å være en kristen er å eie Jesus

Det er bare Ordet som her kan gi det samme og rette svaret. Ordet som er vist til ovenfor sier at å være en kristen det er å eie Jesus og alt det han har gjort ferdig til frelse for syndere. Se også 1. Johs. 5, 11—12. Her får vi høre at to ting skjer med den som tar imot Jesus. Det første er at *de får rett til å være Guds barn*. Den retten mistet vi alle ved Adams fall i hagen. En manns fall ble til fordømmelse for alle mennesker, se skriften (Rom. 5, 18). Og vi er av naturen vredens barn (Efes. 2,3). Det vil si at vi fra Adam har arvet en syndig natur, som ikke kan annet enn å synde og dra Guds vrede ned over oss. Selv være beste gjerninger og det vi kaller guds-frykt, det er ikke annet enn synd i Guds øyne, når det kommer fra denne vår syndige natur. Derfor kan ingen ut fra sitt eget kjød gjøre noe som kan fortjene nåde hos Gud eller vinne barneretten tilbake. Av oss selv kan vi bare synde og fortjener bare dom.

Men så står det her om slike syndere som meg og deg, at om vi tar imot Jesus så får vi barnerett og syndenes forlatelse hos Gud i og med Ham! Det er

vel et herligt budskap. Og dette får vi alene fordi han har kjøpt oss denne retten til bake med sitt liv og sin død for oss. Han kjøpte oss fri fra dommen og forbannelsen, ved å ta dommen og forbannelsen på seg (Galat. 3, 13). Han vant oss barnekår ved å fødes under loven og oppfylle den i vårt sted (Gal. 4, 4–5). Og så gir han barnerett til alle som tar imot ham — uforskyldt, av nåde. Kjenner du til dette i ditt liv?

Men ennå en ting til skjer med dem som tar imot Jesus : *De blir født av Gud* (vers 13). I det menneskelige samfunn blir vi barn i en familie enten ved fødsel eller ved *adopsjon*. I Guds familie blir vi barn både ved adopsjon — vi får rett — og ved fødsel. En ny fødsel må til fordi vår natur etter syndefallet er totalt uten evne til å leve i samfunn med Gud. Vi er døde for alt som hører Gudslivet til (1. Kor. 2, 14). Slik var det også med den fromme Nikodemus da han møtte Jesus. Alt hans verk var bare født av kjødet og var kjød, så han måtte få et nytt liv ved troen på Jesus før han kunne se Guds rike (Joh. 3). — Slik er det med alle mennesker. Men så hører vi her at alle som i sannhet tar imot Jesus, de blir født av Gud og får liv av ham og i ham. Du som vil være en kristen, kjenner du til dette? Alle som eier Jesus kjenner til dette, og bare de er virkelige kristne.

Men hvordan går det så til å ta imot Jesus?

Her sier og mener de fleste idag at det å ta omot Jesus er det samme som å si ja til Guds kall, og bestemme seg for å ville være en kristen. Har en med et oppriktig hjerte sagt ja til Gud, så er det i orden. For når vi vil, så vil Gud, og så gir han oss Jesus og alt vi trenger med ham. Men er dette rett etter

Guds ord? Hvorfor går så mange som har sagt ja til Gud uten frelseopplevelse og visshet? For det hører også med til det å være et virkelig gjenfødt Guds barn. (Rom. 8, 16).

Visst begynner det å ta imot Jesus med at vi blir villige til å ta imot og bestemmer oss for å høre Gud til, slik som det gjorde med den bortkomne sønnen i Luk. 15. Men barn blir vi først da når Gud har nått inn til vårt hjerte med tilgivelsens ord (Luk. 15, 20 og Kol. 2, 13). Da er det at den levende tro på Jesus skapes i hjertet og vi eier Jesus og frelsen med ham. Derfor står det som forklaring på hva det er å ta imot Jesus i slutten av vers 12 : *De som tror på hans navn*. Og det å tro på hans navn er å ha all sin trøst, alt sitt håp, hele sin frelsegrunn i hans forsoningsverk.

Om vi tror at vi eier Jesus fordi vi har omvendt oss og bestemt oss, eller fordi vi bekjerner våre synder, da bygger jo vår tro på noe hos oss selv, på det Bibelen kaller lov gjerninger. Den som holder seg til lov gjerninger er under forbannelsen, sier ordet (Gal. 3, 10). Først når all vår tro på egen fortjeneste ramler i grus og vi står der hjelpelös og fortapte, får Hellig Ånden komme til med ordet om Jesus. Først da har vi bruk for han som er de *fortaptes frelser*, han som rettferdiggjør de ugodlige uforskyldt av nåde. Og først da blir Jesus vår frelses rikdom. Eier du Jesus slik? Da er du en kristen, elles ikke.

Kanskje noen vil synes at dette er noe nytt og fremmed. Men dette er det samme som Luther sier i forklaringen til tredje artikkel : Jeg tror at jeg ikke av egen styrke eller fornuft kan tro på Kristus eller komme til Kristus min Herre, men det er den Hellig Ånds gjerning som har *kalt meg* ved evangeliet, og opplyst meg ved sine gaver. Da får vi

Bladet Lov og Evangelium

Utgjevarpoststad : Stord
Red. Amund Lid, tlf. 75 Norhsund
Eksp. : M. Skumsnes, Horneland
Stord. Postgiro : 42887, Stord
S. Botnens Boktrykkeri, Stord
Bladet blir sendt gratis til alle
som sender eksp. namn og adr.
Blir halde opp med frivilj. gáver
Norsk Lutherisk Lekmannsmisj. :
Formann. Olav A. Dahl,
boks 95, Stord. Tlf. 69
Kass.. Sverre Bóhn, Norheimsund
postgiro nr. 68213
Bankgiro. Vlkøy Sparebank
Norheimsund 10093/955

ikke Jesus og troen på ham ved egen
vilje og bestemmelse, men alene ved at
den Hellig And får lov å virke i oss, først
erkjennelse av egen fortapthet i alt, og
så vende vårt hjerte til Jesus og hans
fullbrakte verk for syndere. Salig er den
som får leve i dette Hellig Andens verk
dag for dag. La Ham få gi deg lys og
liv, og du blir frelst og fri ! Hør, så skal
eders sjele leve !

En kristens vandring gjennom verda

Av Ole Rolfsnes. — (Johs. 12, 35).

Bibelen taler ofte om å vandre, for
eksempel vandringen fra Egypt til Kanaan,
å vandre i lyset eller i mørke, og
mange eksempler. Der tales også om
å løpe på rennebanen, så vi ser at kris-
tenlivet ikke er et stillestående stadium
eller tilstand, men liv og vandring.

En vandring må vi alle gå, fra vugge
til grav. For noen blir det en tung van-
dring i trange kår, i sykdom og gjennem

mange prøvelser. For andre blir vand-
ringen lett, da de har alt det de trenger
og får være friske og leve under gode
kår. Men denne vandringen fra vugge
til grav kan vandres på to veier, enten
til *evig fortaping* eller til *evigt liv*. Hva
for en vei vandrer du på?

Ordet ovenfor sier at den som vandrer
mørke vet ikke hvor han kommer hen.
Hvad skal vi gjøre, skal vi lokke eller ro-
pe for å få deg våken for den farlige
stilling du vandrer i? Ofte ser det slik
ut at folk sover så tungt at ingen ting
hjelper. Men så er det deg som sier at
du vandrer på veien til livet. Hvorledes
du er kommet inn på veien vil vi ikke
feste oss ved her. Men er du kommet
inn på veien så er du på ukjent område,
og da er det om å gjøre at du velger rett
kurs. En fortelling kan klargjøre dette
for deg. I mine unge år hadde jeg et
fiskefartøy. På strekningen fra Rolfs-
nes til Bergen er jeg godt kjent, så der
trenger jeg ikke los eller kart. En gang
jeg var en tur til Bergen kom en megler
og ville at jeg skulle ta en frakt til
Trondheim. Jeg måtte da svare at der
var jeg ikke kjent. Han spør da om jeg
kan gå etter kart, elles så kunne jeg gå
på loskontoret og få en los som var kjent
på strekningen til Trondheim. Han viste
meg til to hjelpemidler som gjorde det
mulig å ta turen.

På samme måte gjør Jesus det også
med meg og deg når vi kommer inn på
den ukjende vei. Han har gitt oss både
kart og los. Spørsmålet er da om du
har bruk for deim, eller om du er av deim
som tror seg så sikre at de tar ut på
eiga hand. Kartet er Bibelen, og losen
er den Hellig And og de ledere som har
han tatt i skole og lært å gå veien som
Bibelen viser. Det skal mye øvelse til å
lære å gå etter kart. Slik er det også
for oss i den første tid som kristne, det

er ikke så fort lært å gå ut på Guds ord og ha det alene å lite på. Derfor har Gud gitt oss lærere og ledere som skal lede oss den rette vei. Men Guds ord sier at det skal stå frem mange falske ledere som skal lede endog de utvalde vill, så du må se nøyne til hvem du velger som din leder. Se til om de følger kartet — den vei som Bibelen viser.

Her vil jeg nevne tre ulike veier eller retninger du kan vandre. Jeg skulle bare ønske at jeg kunne skrive så tydelig at du kunne se hvor du vandler Noen spør hvor langt ut jeg kan gå og ennå være en kristen. Vi kan se at de som spør slik trives både mellom verdens folk og sammen med de kristne. Det blir en siksak vandring mellom lys og mørke, helst så langt ut i periferien som det går ann å komme. Svært lite syndserkjennelse og lite eller ikke syn på frelsen i Kristus, det er kjennetegnet på dem som vandler her.

Er du min leser en av dem, da vil jeg be deg så godt jeg formår at du må vende om, elles så vil du ikke nå det rette målet.

Den andre veien er de som går rundt lyset, i en passende avstand fra han som er veien og verda sitt lys — Jesus. Her frykter jeg for at mange vandler, og det verste er at mange ledere godkjerner dem som rette kristne. Det som kjennetegner disse er at de har ikke større lys enn da de kom til troen, og mange har også mistet det lyset de hadde og er kommet lengre bort fra han som er lyset enn da de begynte. Stans og tenk nøyne over hvorledes det er med deg. Jeg vandret i mange år på denne veien inntil Gud lot meg se faren.

Så er det den tredje og rette vei. Skal vi finne den må vi se etter i kartet — Guds ord. I Ordspr. 4, 18 står det: — «Den rettferdiges sti er som et strålen-

de lys som blir klarere og klarere inntil høylys døg.» I sangboken nr 895 synger en sanger: «Fra lys til lys de vandre skal». Vandler vi i dette lys, da er det mange ting vi vil se klarere og klarere, for jo nærmere lyset vi kommer des klarere ser vi. Det første ordet da gir oss lys over er oss selv, og vi vil se at ordet i Mark 7, 20—23 taler sannhet: For innenfra menneskets hjerte kommer det onde tanker, utukt, tyveri, mord, hor, havesyke, ondskap, svik, skamløshet, onde øyne, bespottelse, overmot og uforstånd. Her har vi navn på mange av de ugrasplanter som vil vokse i vår hjerteåker. Det skal stort lys fra Gud til å se dette og til å være i stand til å erkjenne det. Men om du ser og erkjenner dette, da er det godt at vi har en som svinger lyskasteren over på en annen. Får du et blikk på Jesus og hans stedfortredergjerning, da får du lys over noe du aldri har sett før, og du er kommet frem til høylys dag som ordet sier. For da har du sett både deg selv og Jesus i Ordet og Andens lys, og du skjønner bedre hvorfor Jesus måtte komme til jorda.

Der er ennå to punkter til vi må sette lypskasteren på. Det første er hvorledes vi skal vinne seier over synda, den som fremdeles lever i vår natur og vil spire og gro i vår hjerteåker. Det er mange som kjemper og stirr på dette området. Da er det godt å kunne vise deg skrifta sin vei, den som er prøvd av mange før deg. Lev nær lyset og det vil virke seierens kraft i ditt liv. «Men jeg sier: Vandre i Anden, så skal I ikke fullbyrde kjødets begjæring» (Galat. 5, 16). Det virker på samme måte som når du om våren ser ugraset som spirer i åkeren, da går du ut med ugrassprøyten og vesken dreper ugraset eller holder det nede for en tid. Slik er det også når syn-

den vil ta overhånd, i lyse tøra evangeliet vil det tape sin makt og ikke få vokse og utvikle seg så det bærer syndens frukt. Per Nordsletten skriver i sangboken nr. 393: Bli du stetse hos meg i min hårdbare strid, gi meg nåde å være på vakt. All den syndige lysst som jeg bær i mitt bryst, slå den ned med din veldige makt. Og Brorson sang: Nu lat meg her opvekkes til et helligt liv i deg. Lat det onde daglig svekkes ved din store kraft i meg (Sangb. 427). Følger du denne anvisning, da skal du få oppleve hva der står i Rom. 8, 37: Vi skal mer enn seire, ved han som elsket oss.

Så var det det siste punkt vi vil prøve sette lyskasteren på. Om vi således lever i fullt dagslys og seier over synda, da skulle vi tro at vi var utenfor all fare. Men Ordet og erfaringen viser at vi har svakhet og tilbøyelighet for visse synder, og vil skjule dem og la dem vokse. Den skyver du bort i en avkrok der lyset ikke når til, og om ellers alt det andre er i lyset så kjeler du for og verner om denne plante. Gjelder det pengekjærighet eller gjerrighet, da vil du skjule den ved å kalle den for sparsomhet. Bibelen viser at denne synd er en av de aller mest farlige, og om den får vokse og leve vil den føre til døden. Vi skal ta frem fire personer fra skriften som det gikk galt med.

Den første er Saul, som var kalt av Gud til leder for hans folk og som i mange år vandret på veien ledet av Guds ånd. Men så ble han rik både han og hans menn, og det viser seg at jo rikere en blir jo kjærere blir pengene. — Gud gav han beskjed om å slå Amalekitene og ødelegge alt. Men da der var mye gods felt de for fristelsen til å ta noe av det, og skjulte det ved at de ville ofre det til Herren. Følge av denne handling ble at Saul mistet Anden, og

til slutt tok han sitt eget liv og nådde ikke frem til målet.

Den neste er Judas, en av de tolv som vandret med Jesus i tre år. Bibelen viser klart at det var pengekjærighet som ble årsaken til hans fall, og da han undrog seg lyset gikk han inn i den evige natt — fortapinga

De neste er Annanias og Safira som på grunn av pengekjærighet undrog halvdelen av sin eiendom og falt død om, ennå de kaltes Jesu desipler og vandret sammen med dem. Her ser vi hva pengekjærighet kan føre til.

Det kan også være mange andre synder som er din fare og din plage. Til dømes David som så på en kvinne og falt i synd. Han ble reddet da Gud lot lyset komme over hans synd ved Natan, og han erkjente og bekjente sin synd for Gud. Er du en som er plaget og fanget i samme synd, da gå til Jesus og bekjenn den i lyset fra ham og du skal få tilgivelse og oppreisning som David.

Den som vandrer i lyset, han kommer til lyset — Jesus.

Kjære misjonsvener

Guds rike nåde og fred! I går morgen kom denne gilde sangen for meg: «Si, hvem er de som frelst fra synd og ve For Herrens trone syngende vi se? Hvite kjortler bærer de, Toet i Lammets blod.» Kor: «Den forløste sjel gikk til himlens lyse hjem, Toet i Lammets dype blod. Der skal den nu bo i det nye Jerusalem, Toet i Lammet blod.» (Den gamle sangboka nr. 754).

Fordi dei har tvege kjolane sine i Lammets blod, seier Bibelen tydeleg, er dei for Guds kongsstol og tenar Han dag og natt i Hans tempel.

Det var godt for meg igjen å få høyra Frelsarens røyst gjennom dette sangverset. Takk skal han ha for det. Han visste eg trong om å få høyra det no igjen. Elles må eg seia som eit personleg vitnemål at trua har vore svært opp og ned og lite stødig. Det er som eg inga kristen tru skulle ha, og arbeidsmotet og livsmotet blir mykje deretter. Og så blir utløysinga gjerne som ein kjent mann har sagt: «Jeg kan aldri få troen ren og saken klar, medmindre jeg forestiller meg, at *jeg* er uten nådens verk i sjelen, uten omvendelse, anger, tro, og forlater meg kun på Kristus, at *Han* har gjort og gjør alle ting for meg.» (Luther). Dette gjeld nå først og fremst rettferdiggjeringa, men også helginga, for Kristus er også gitt oss av Gud til helging.

Det siste burde eg vel ha skrive meir

om, men eg får la det vera no. Eg står så langt tilbake i lys over denne sanningga. Når ein Guds mann som Paulus i denne samanheng seier: «Ikkje at eg alt har gripe det eller alt er fullkommen, men *eg* *jagar etter det*, om eg og kan gripa det, etter som eg er gripen av Kristus Jesus.» Dette jaget er eit godt trekk hjå ein sunn og vaken kristen. Ikkje jag etter syndefridom, men etter meir Kristus kunnskap og kjennskap. - (Sjå vers 8 og 10 i Fil. 3.) I Openb. 19, 8 står at «brura» er klædd i reint og skinande fint linty: For det er dei rettferdige gjerningane åt dei heilage. Også dei vart reine og haldne ved like ved å vaskast i Lammets blod.

Takk for forbøn. Slutta ikkje å be for utsendingen dykkar!

Helsing Andreas A. Bø.

Men jeg har imot deg at du har forlatt din første kjærighet

(J. Opb. 2, 4)

Her ser jeg for det første at Kristus vil ha vår kjærighet. A, for en nåde! Han spør etter vår kjærighet. Han vil ikke bare ha oss til tjener, men til venner Han er ikke tilfreds med bare å få våre gjerninger Han vil også elskes av oss Kristus vil ikke bare ha vår tjeneste, men vårt hjertes kjærighet. For det annet ser jeg her at et menneske kan være en meget fremragende kristen i alt som hører til kristendommens ytre liv, og likevel mangle det i hjertet som er dens egentlige liv, kjerne og vesen.

Og mange som nå leser dette, tar med dette sin egen dom i munnen. De er i samme stilling som menighetsforstande-

ren i Efesus. De har alt det som hører til et guds fryktig liv, unntatt en ting: *den første kjærighet*.

Men kan et slike menneske også tro det om seg selv, kan han fatte mistanke til seg selv og prøve seg selv?

En er en opplyst kristen, en bor blant brødre, født av Gud, slik at Kristus kan vitne om hans første kjærighet, og siden har stadig fortsatt med å vise sin guds frykt i gjerninger. Ja, en lever ikke guds fryktig for sin egen del og gjør ikke bare alt det som hører med til et sant kristenliv, men en arbeider også på en serskilt måte *for Kristi navns skyld* og det endog slik at en får lide for det. Til det kommer at en er tolmodig og tro fast, så en ikke går trett, men holder ut

og alt dette med et slikt åndelig lys at en kan skille de falske åndene fra de sanne. En «hater nikolaitenes lære som også Herren selv hater».

Skulle ikke et slikt menneske føle seg trygg på at alt er rett med ham? Men Kristus sier noe annet. Til tross for alt dette gode, kan Kristus likevel si til deg: «Jeg har det imot deg at du har forlatt din første kjærighet.»

Hvis denne første kjærighet og de gjerninger som springer ut av den, er dødd ut hos deg, så er du i en høyst farlig stilling. Her må vi likevel for de troendes ømme og redde hjertes skyld gjøre klart at vi må skjelne mellom den første kjærighet og den første følelse.

Ved siden av den *kjærigheten* som den hjem vendte sønnen måtte få til sin far, da han så uforkyldt omfavnet ham med et slikt hjertetal, forteller Kristus at det også ble laget til en *gledefest*. Da spiste de gjøkalven og da var det sang og spill. Denne gledefesten kunne ikke fortsette til hverdags. Sønnen måtte siden ta del i arbeidet og spise hverdagskost. Dette er et bilde på Guds vanlige måte å ta det på med sine barn. Først er det en god tid, full av salige følelser. Da får Johannes ligge ved Jesu bryst og Maria Magdalena får ta på ham og se hans kjære ansigt — da kan ikke brudesvennene faste. Men, de dager kommer, da brudgommen tas fra dem og da skal de faste. Da får ikke Johannes lenger ligge opp til Jesu bryst, da får ikke Maria komme ham nær. Dette må alle kristne oppleve. Det er som Luther sier: «Ettersom troen tiltar, avtar følelsene.» Dette må vi ikke blande sammen med den første kjærighet.

Hva består da den første kjærighet i? Vi må gi akt på hva den besto i fra først av. Hva den hadde sin opprinnelse i. Og hva den berodde på. Den sprang ene og

alene ut fra at mange synder ble tilgitt. Den besto egentlig i at Frelseren ble uunværlig, fordi en var i nød for sin synd. Frelseren ble kjær og dyrebar fordi han tilgav synd. Med dette har vi sagt det viktigste: *Frelseren er uunnværlig og dyrebar!* Hvor synden ble stor, ble nåden enda større. Derfor kan intet i himmelen eller på jorden være så dyrebart og kjært for meg som Frelseren, som all denne nåden kommer fra. Og denne kjærigheten er sterkere, jo mer uunværlig og verdifull Frelseren er for meg, selv om min følelse blir svakere. — Legg merke til det! På den måten kan du skjelne mellom den første kjærighet og den første følelse. Kjærigheten er sterkere når Frelseren er mer verdifull for meg, selv om følelsen er svakere. Dette forstår ikke de som har hele sin kristendom bare i tilfeldige følelser. Men de som synden og nåden er en stor virkelighet for, de forstår det.

Legger vi merke til sammenhengen i Kristi ord til denne menighetslederen i Efesus, da forstår vi hva Herren vil si: Dine gjerninger, ditt arbeid for mitt navns skyld, din lidelse, ditt tålmot og ditt lys, dine gaver til å prøve åndene, ja endog min menighets velferd, mitt rikes fremme og renheten i min lære — alt dette er verdifullt og viktig for deg. Det er bare jeg, jeg som er din *Forsoner og Talsmann*, som nå er blitt mindre viktig for deg. Jeg og mine gjerninger for deg er ikke lenger så uunnværlige og verdifull for deg som i den første tid. Nå har du ikke lenger slik trang til å ligge som en synder for mine føtter og tigge om frukten av *mine* gjerninger, om det som mitt dyre blod har gitt deg rett til: syndenes forlatelse. Nei, dine egne gjerninger, din vakre kristendom, ditt nyttige virke, alt dette er nok for deg nå! Dette er å ha forlatt sin første kjærighet!

Rosenius.

Så vert då vort indre menneske oppnya dag etter dag

Alt som lever må fornyast. Det ser me i naturen sitt planteliv og dyreliv. Tenk om ikke gras, korn, poteter og andre vekstar blei fornya kvart år, då fall grunnlaget for dyr og menneske sitt liv bort. Det er fornyinga i naturen vi lever av og ved.

Slik er det også med nådelivet eller trueslivet vårt, det ikke berre treng å fornyast, men det *må* fornyast om me skal leva med Gud. Dette trur eg dei gamle hadde eit klarare syn for enn vår tid si kristne slekt. Dei samlast til «oppbyggelse av sin hellige tro», og heldt dagleg andagt eller oppbyggelse i heimen. Dei var klar over at menneske lever ikke av berre brød, men av kvart ord som går ut frå Guds munn.

Kva er så fornying?

Mange tenkjer nok at det er når vårt kjensleliv eller viljen blir gripne, så vi gir løfte om å ta det alvorleg med vårt gudsliv og gå meir heilt inn for Guds sak. Fornyinga grip nok både vilje og kjensler, men vi må vera klar over at det kan ha andre årsaker som ikke har noko med åndeleg fornying å gjera — for eksempel ei rørande og gripande forteljing. Eller vi kan nemna Jesus som gjorde sine under og tala til folket, så dei blei gripne i kjensle og vilje så dei var mest frå seg og lova å fylgja han kvar han for. Men skrifta viser at dei fleste kom ikke til trua på Jesus som det Guds lam som tek bort verda si synd.

I ordet ovanfor viser Guds ord oss kva fornying er. At det er vårt indre menneske — det nye menneske — som vert dagleg fornøa. For å gjera det klart for

(2. Kor. 4, 16). — Av Amund Lid.

oss kva som må fornyast, så får me først sjå kva det er å vera fortapt: — For denne verda sin Gud har blinda hugen åt dei vantruande, så ljoset frå evangeliet om Jesu Kristi herlegdom ikkje skal skina for dei. Å ikkje tru på Jesus og ikkje sjå noko i han og evangeliet om han, det er å vera fortapt.

Dernest får vi sjå kva det vil seia å vera frelst: For Gud, som sa at ljoset skulle skina fram or myrkret. han er den som let det skina i våre hjarto, så kunnskapen om Guds herlegdom i Jesu Kristi åsyn skulle lysa fram frå oss. Den dagen Gud let dette herlege evangelium om Jesus lysa inn i ditt syndarhjarta, då kom du til trua og blei frelst av nåde. Då fekk du synet på Jesus som din frelsar og kom til trua på han, og du lærde å elska Jesus og evangeliet, du blei glad og fekk fred med Gud i ditt hjarta.

Men du vil snart få erfara at denne rike skatten har du i eit leirkar. Du klarar ikke halda fast på synet på Jesus, trua, kjærleiken, freden og glede, det vil leka ut. Du er avhengig av at Gud dag for dag let ljoset frå evangeliet om Jesus lysa inn i hjarta, så synet på Jesus blir fornya og trua får næring. Slik er det også med kjærleiken, gleda og freden, om den skal bli bevart og veksa og leva. Dette er det skrifta kallar fornying av vårt indre menneske. Om du spør kvi for det er slik, då svarar ordet at det er avdi den rike krafta skal vera av Gud og ikke av oss.

Kjenner du til dette og har erfaring av det i ditt liv? Den som ikke kjenner til dette, han er framand for livet i Gud.

Fornyinga er Guds verk, for det står skrive at Gud er den som let ljoset frå evangeliet lysa i våre hjarto Det gjer han ved den Heilage Ande og Guds ord, men vi kan hindra hans verk ved å halda oss borte frå ordet og gjera Anden sorg eller stå han imot. Det er vårt ansvar.

Korleis fornyar Gud vårt indre menneske?

Fornyinga skjer gjennom døden. Slik ser me at det er ute i naturen. Jesus seier at fell ikkje kveitekornet i jorda og døyr, så vert det berre eit korn, men døyr det så gjev det stor grøda (Johs. 12, 24). Her viser han oss at same lova gjeld i Guds rike. Då Jesus skulle fornya slekta sitt forhold til Gud, så kunne han ikkje gjera det ved si makt. Men ved sin død frelste han slekta, så menneske kan bli frelst ved hans død og blod og leva i samfunn med Gud. Jesu offer — kveitekornet sin død — ber stor grøda.

Slik går det også til når den einskilde av oss skal bli frelst. Vi kan berre visa til korleis Gud frelste Paulus. Han livde i trua på at han var eit Guds barn ved sitt liv og si eiga rettferd og si tenesta for Gud, ved at han var omskoren og høyrd til Guds folk (Filip. 3, 4—6) Men for at han skulle bli frelst måtte denne trua på seg sjølv døy, og derfor førde Gud han inn i lyset frå himmelen. Der fekk han sjå at alt det han sette si lit til og livde på, det var ikkje meire verd enn skarn for Gud. Der fann trua på hans eiga rettferd sin død, og han vitnar sjølv at det eg trudde skulle bli meg til liv det blei funnne å vera til død. — Midt i dette kom Gud og let ljoset frå evangeliet om Jesus lysa inn i hans fortapte hjarta, og ved det kom han til trua på Jesus og blei fødd til ein ny skapning

og med eit nytt vitnemål Den gamle Saulus døydde, og den nye Paulus stod fram som Jesu Kristi apostel.

Gjekk det slik til då du blei frelst? — Før trua på deg sjølv døyr, kjem du aldri til å koma til trua på Jesus og bli frelst ved han.

Slik er det også med fornyinga av vårt indre menneske. Trueslivet eller nådelivet blir fornya gjennom sjølvlivet sin død. For endå medan me lever vert me allstødt overgitt til døden for Jesu skuld, så og Jesu liv må verта openberra i oss. Derfor så er han stødt i trengsla, men ikkje i stengsla, tvilande, men ikkje mistviland, forfylgd, men ikkje oppgjeven, nedslegen, men ikkje tynt.

Skrifta gir oss mange døme på korleis Gud fornyar vårt indre menneske. Vi kan nemna Peter, han som hadde slik tru på seg sjølv at om alle dei andre forlet Jesus så ville han gå med han både i fengsel og i døden. Men den trua fann sin død nede i hagen når hanen gol og han kom i hug Jesu sine ord, og han gjekk ut og gret sårt. Mitt i denne dødens natt i Peters hjarta, kom ljoset frå Jesu kors, død og blod og lyste inn. Han fekk sjå Jesu kjærleik til Peter, og betydningen av Jesu død for syndaren, og gjennom det blei synet på Jesus fornya og likeeins trua og kjærleiken, glede og freden. Så då Jesus sidan spurde han: elskar du meg meir enn disse? då ser me at han hadde fått eit nytt syn på seg sjølv og på Jesus. Han åtte då den kjærleiken som kjem av nåde og tilgjeving av syndene, og Jesus sette han til å føamma og vokta sauene hans.

Me kan og tenkja på Abraham. Han blei kalla av Gud til å forlata farhuset og dra til eit land Gud ville gi han og slekta hans, med løfte om at slekta hans skulle bli talrik som stjernene på himmelen og sanden i havet. Han drog ut i

tru til Guds ord utan å vita kvar han skulle koma. Men han måtte leva som ein framande og utlending i landet heile sitt liv. Og det som verre var, han fekk inga slekt Åra gjekk og han måtte sjå på at han blei ein utlevd mann og at Sara blei for gamal til å få born. Men på Guds ord og i Guds time, imot all natur og forstand, fekk Sara ein son. Då blei det lett å tru, for då såg dei sonen — ja, den som ser treng ikkje tru.

Men ein dag kom Gud til Abraham og sa han skulle dra til Moria berg og ofra sonen til Gud. Det var ein svær dag og ein tung gang for Abraham. Isak bar veden og Abraham elden, og på vegen spurde Isak: Her er veden og der er elden, men kvar er lammet? Gud skal sjølv velgja seg ut eit lam, svara Abraham. Dei kom fram til Moria berg og Abraham bygde alteret, la veden til røtte og batt sonen på alteret og tok kniven. Då ropa Gud til Abraham: Gjer han ikkje noko. Då Abraham snudde seg såg han eit verlam som sat fast etter hornet i ein busk, og Gud sa at han skulle ofra det lammet i staden for Isak. Der fornya Gud pakta med Abraham. Trur du Abraham og Isak hadde eit fornya syn på offerlammet sin verdi då dei rusla heim att? Det trur eg!

Jesus er det offerlam Gud har valt seg ut. Den dagen du i di synd og din fortapte tilstand fekk sjå at han blei ofra og gav sitt liv og blod for deg, då fall det lett å elskja Jesus og vera glad, for trua og freden kom ved evangeliet om Jesus. Då ligg det nær å tru på det du kjenner i følelseslivet i staden for på Jesus og ordet om han. Då må Gud ta den følbare nåden bort, så du kjenner ikkje kjærleiken, gleda og freden som før og tvilen vil melda seg. Du ser synda som ennå heng fast ved deg, og kjenner deg kald og uberørt av ordet og ser meir

av lettsinn enn alvor i di guds frykt. I saman med Guds folk kjenner du deg som ein framande og utlending, som ein hyklar som ikkje passar der, for du er ikkje den som du gir deg ut for og bekjener med munnen. Då lever du i sorg og frykt for at du er komen langt bort frå Gud.

Vend deg som du er til Jesus, det Guds lam som tok verda si synd på seg. Dette som du her opplever er Guds fornyande verk i trua og nåden. Her er det åleine ordet om Jesus — lammet som blei ofra for deg — som hjelper deg. Når du atten får sjå at nåden er fri, og du kan kvila deg der, slik som du er, då syng du: «Frelst av nåde jeg salig står, mitt i all min nød.»

De to timer

I det femte kapittel av Johannes evangelium peker Jesus på to *tidspunkter* da hans makt skal åpenbares, og taler om to slags mennesker som hans makt skal gå ut over.

«*Den time kommer og er nu, da de døde skal høre Guds sons røst, og de som hører skal leve.*» Mennesket er i åndelig henseende dødt på grunn av synden, han var død i synden, og Jesus kom og vakte ham til livet. Da kom denne time, og den varer ennu ved, da han lar de døde høre sin røst og leve. Tusener er blitt frelst i denne time ved å høre *Guds sons røst*. For Faderen har gitt Jesus som den i kjødet åpenbared Guds són «å ha liv i seg selv», og Johannes sier (1. Johs. 1, 2) «livet ble åpenbaret, og vi hadde sett det og vidner og forkynner eder livet, det evige, som som var hos Faderen og ble åpenbaret for oss.» Men ikke alle ønsker å ta imot ham. Den

største del forkaster, fornekter og forskyter ham. Det er grunnen til at Faderen «har gitt ham makt til også å holde dom, fordi han er menneskesønn.»

Som «Menneskesønnen» ble han foraktet og forhånet. Som «Menneskesønnen» skal han inntre i sine kongelige rettigheter, som «Menneskesønnen» skal han dømme dem som forkastet ham. Som «Menneskesønnen» skal alle Jordens folkeslag samles for hans ansigt i dommen. Som «Menneskesønnen» skal han ødelegge sine fiender med jernspir, og som «Menneskesønnen» skal han regjere i rettferdighet. Som «Menneskesønnen» skal han sitte på den store, hvite trone, og de døde, små og store, skal fremstille seg for hans ansikt. Hans nåde, kjærlighet, barmhjertighet, medlidenhet, tilgivelse, alt er blitt forkastet, og hva er det så tilbake annet enn vrede, ødeleggelse, hevn, dom og død? — «Menneskesønnen» — Jesus av Nasaret — Jødenes konge — skal da være *på tronen, ikke på korset*. Dette vil ikke bare bli gjort bekjent på hebraisk, gresk og latin, men alle mennesker av alle tungemål skal ære ham, som de ærer Faderen, og skal erkjenne «Menneskesønnen» som kongers konge og herrers herre.

.....

«Undre eder ikke over dette! For den time kommer, da alle de som er i grave ne skal høre hans røst, og de skal gå ut de som har gjort godt til livets opstandelse, de som har gjort ondt til dommens opstandelse.»

I den første time, som nu har vært i over atten hundre år, har de som var døde i overtrædelser og synder fått liv. Den andre time er ennu ikke kommet, men i den vil der inntrefte *to ting*. De som har gjort godt skal bli oppvekket til en livets opstandelse. Guds søns levedejørende virksomhet vil da, og ikke før

da, bli fullstendig fullbyrdet — han vil være Omega såsom Alfa.

De som har gjort ondt skal oppvekkes, men til en dommens opstandelse — en dom som for dem visselig skal bli evig fordømmelse. Tankegangen som går gjennom hele teksten er tanken på dom, en dom som ikke avsies av to Guder, men av den ene Gud, som kun har en tanke, en vilje, en dom, om enn i forskjellige personer. Alle menesker, hva enten de er frelst eller fortapt, skal oppstå, fordi Kristus er oppstanden.

Leser, hvilken opstandelse blir du delaktig i, livets opstandelse eller dommen opstandelse? Vil du høre «Guds søns» røst, eller venter du den dom, som «Menneskesønnen» skal avsi. Nu er det tid til at du går over fra døden og dommen til hans liv. Du kan ikke foreta dette skritt, etter at din sjel har forlatt ditt legeme. Nu, i dette øyeblikk mens du leser denne linje, stans og spør deg selv: *Er jeg gått over fra døden til livet?* Hvis ikke, så hør hans røst nu i dette øyeblikk, tro hans Faders kjærlighetsbudskap mens du hører hans ord: «For så har Gud elsket verden (et uttrykk som omfatter dens fornuftige og ansvarlige slekter) at han gav sin sørn den enbårne, forat hver den av alle de dødsens, fordærvede, gudhatende syndere i verden) som tror på ham, ikke skal fortapes men ha evig liv.» Denne tar imot *syndere*, en betegnelse som ikke untar noen enkelt av det slags. At du ikke allerede er i helvede, skyldes den Guds tålmodighet som du daglig synder imot. Denne time er nådens, livets, tilgivelsens time. Den neste time må være hevnens, dommens, vredens time. Snarere eller senere vil du lære å forstå, at disse ting er *virkelighet*. Hvis du i det hele tatt skal komme i himmelen, må det være ved å høre hans ord og tro ham.

Sju slags kollekt

Hvorfor da ikke nu straks? Er du bange for at du for snart blir viss om at du får komme til himmelen? Dette er en himmel på jorden, om du bare visste hva det vil si å ha *livet i en levende Kristus*. Hvorfor ikke på forhånd nytte din himmel ved å begynne det nu, enda om du visste at din time ville strekke seg aldri så langt ut? Alle skal levendegjøres i Kristus. (1. Kor. 15, 22).

Men for en forskjel i dommen over de to slags mennesker han har vekket til live! Den ene slags er blitt levendegjort fordi hans ånd bor i dem, den annen fordi han er den mektige dommer som fordømmer dem til ildsjøen i all evighet.

Fra Nåden og Sannheten ved
W P. Mackay

MALAYSIA

Andreas A. Bøe melder i brev dags. 10. sept. no at han har fått visumet sitt forlengt med eitt år, og då i Norsk Luthersk Lekmannsmisjon sitt namn.

Olav Valen-Sendstad: RETTFERDIGGJORT AV TRO

er no komen ut på Lutherstiftelsens Forlag, pocketutgåve, og er å få kjøpt gjennom Lekmannsmisjonen sine emisærar, eller ved å skriva til Olav A. Dahl Boks 95, 5401 Stord, eller til Margrete Skumnes, Horneland, 5400 Stord. Prisen er kr. 10,00 pluss porto, kr. 0,90.

1. *Det Gud velbehagelige offer.* Det kommer fra takknemlige hjerter, som gleder seg over å få være med og fremme Herrens verk. En sådan kollekt er et åndens verk, og gir Gud ære.
2. *Hovmodskollekten.* Den blir gitt for å framheve forsamlingens rikdom, offervilje, og evne til å gjøre mer enn andre. En sådan kollekt bringer riktig nok menigheten lovord, men ikke noen ære til Herren.
3. *Den krenkende kollekt.* Misjonsforeningens predikant talte. Huset var fullt. Styret ventet at han skulle ta inn sin lønn gjennom kollektter. Kollekten steg til toogfemti, reisepengerne til to kroner. Den kollekten krenkte predikanten.
4. *Avgudskollekten.* Den blir gitt til en som forstår å «dra disiplene etter seg». En slik kollekt er som regel stor, for den bringes en kjær avgud, og intet offer er for stort for en sådan.
5. *Den partiske kollekt.* Den frambræres av partisinet, som vil uttrykke sin interesse for en viss misjon eller virksomhet. Med deres egn forsamlings virksomhet får det gå som det vil.
6. *Den lille offerkollekten,* som dog har et stort verd for Gud. Det er de fattiges kollekt. Her treffer vi enkens skjerv. Det er denne kollekt som Gud er oppmerksam på.
7. *Den formelle kollekt.* Den er verken stor eller liten, den hverken ærer eller vanører Gud, den gjør ingen hverken fattigere eller rikere, den har ingen vellukt med seg. Det er den alminnelige kollekt.

Theo Doros.